

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

14. Angeli non sunt electi efficaciter ad gloriam, ante praevisionem perseverantiae, seu meritorum absolutam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

CAPVT XIV.

Angeli non sunt electi efficaciter ad gloriam, ante prævisionem perseverantiæ, seu meritorum absolutam.

QUÏS QVIS itaque Augustini principia jam declarata, & propria lucis manifestis penetraverit, facile videt quid ad aliam questionem responderi debet, qua quæri solet, utrum Angeli absolute & efficaci voluntate ad obtinendam gloriam electi atque prædestinati sint, ante absolutam prævisionem meritorum? Nam quamvis recentiores aliqui affirmativam partem fidenter asserant, iuxta tamen Augustinam mentem oppositum sine dubitatione teneri debet. Cujus ratio ex natura gratiæ fluit, quæ ad perseverandum gloriamque perseverando promerendam ipsis data est. Modus quippe electionis & executionis indicat modum intentionis. Gratiæ vero, quæ velut medium ad procurandam Angelis gloriam eligebatur, non eis dabat perseverantiam aut meritum, sed ab ipsorum voluntate, quamvis non sine gratiæ adjutorio, suspendebatur. Ex quo consequenter nascitur, ut gloria non nisi illis esset discernenda, quos spontaneâ voluntate sub gratiæ adjutorio perseveraturos esse prævidebat, non Deo peritam gratiam ut perseverarent, seu ipsam perseverantiam donante, sed Angelica, tamen non sine gratiæ præstante voluntate. Nam alioquin Dei prædestinatio de cõferenda gloria valde fuisset temeraria & incerta, sicut Angelo forte gloriam decrevisset, cui nec ipse meritum dare voluisset (quæ nullis dedit) & qui propria esset voluntate peccaturus. Ex quo & aliud incommodum non exiguum sequeretur, quod ut Dei prædestinatio impleri non posset, non in Dei sed hominis foret potestate. Si enim Angelus ipsi gratiæ adjutorio cooperari sponte voluisset, prædestinatio Dei de danda gloria fuisset impleta; sin autem noluisset, calla decreti effectus consecutione frustrata; ut ita non nisi conditionata esse potuisset voluntas, decretum ac prædestinatio Dei. Quæ sanè divus Augustinus, tanquam absurda vehementer abhorret. Nam contra Massilienses disputans, qui similiter initium fidei & perseverantiam in hominis potestate statuebant, non Deo ut velent & crederent donante, sed humana libertate faciente, absurdum esse tradit, quod Deus opera hominibus per gratiam donanda promississet, & consequenter prædestinasset, & tamen non daret eis initium fidei, sine qua opera bona habere nequeunt, sed hoc ab humana libertate expectaretur: sic enim, inquit, ut impleat, quod promissit Deus, in hominum est potestate. Nisi enim homo faciat, quod Deo non donante ad hominem pertinet, non faciet ipse quod donat. Hoc est nisi habeat homo fidem ex seipso, non implet Deus quod promissit, ut opera iustitiae deatur ex Deo. Ac per hoc ut promissa sua Deus possit implere, non est

A in Dei sed in hominis potestate. Quod si veritas & pietas nos credere velit, credamus cum Abraham, quoniam quæ promissit potens est & facere. Promissit autem filios Abraham; quod esse non possunt si non habeant fidem: ergo ipse donat & fidem. Vbi vides Augustinum ex natura divini promissionis, quæ non est aliud nisi prædestinationis explicatio, sic arguere: si Deus promissit opera donanda, ergo donat & fidem, sine qua opera esse non possunt; quia alioquin si Deus promissit opus, & ab homine petenda est fides, ut Deus impleat quod promissit, in hominis non Dei erit potestate; quod eodem profutur modo in promissione & prædestinatione gloriæ respectu Angelorum, & perseverantiæ, sine qua prævidente dari non potest, locum habet.

Hunc ergo ordinem gloriæ, meritis præcedentibus prædestinanda; perspicaciter videntur omnes illi recentiores, qui gratiæ adjutorium, per quod homines aut Angelos æterna felicitate potiri volunt, non aliud esse statuant, quantum ad operandi modum, quam quod Augustinus pro Angelis & statu innocentie proposuit, & à lapsorum hominum adjutorio tam accurata descriptione distinxit. Statim enim hoc ipso necessario consequens esse vident, ut omnino tali munitus adjutorio ad gloriam efficaciter eligatur, nisi postquam præviderit Deus, cum non esse tali adjutorio sua voluntate defuturum. Nam in istiusmodi adjutorio nulla omnino secuturi meriti certitudo est, sed omnimodo, quantum ad actualem influxum, instar habitus dominantis subditur voluntati. Unde tota influxus effectusque certitudo ex ipsa eadem voluntate, per præscientiam sic hauriri debet, ut nihil omnino certi de dando præmio, ab homine, aut Deo promitti, decerni, aut prædestinari possit, nisi prævolante præscientia, nutum, flexum, determinationemque voluntatis adjutorium secum ad agendum rapientis inspexerit. Sed aliter se res habet eo casu, quo si viderit Deus voluntatem adjutorio defutam, alterius generis adjutorium assumere potest, quo faciat voluntatem velle & facere, quod volendum & faciendum est. Tunc enim gloria secure decerni ac prædestinari potest, etiam non prævisa absoluta determinatione voluntatis. Scit enim se in sua habere potestate voluntatem, ut ipsam per efficacissimum adjutorium flectere possit quo voluerit. Sed hoc in hyporbesi supponitur non habere in Angelis locum, utpote qui non adjutorio illo potentissimo ad implendam Dei voluntatem ac propositum tracti raptique statuuntur, sed suæ propriæ & libere relicti voluntati, non adjutorio ut velint donante, sed ipsa Angelica voluntate, pro sua libertissima indifferentis, faciente.

Quod

Prædestinatio
lib. de prædestinatio
lib. de prædestinatio
lib. de prædestinatio

ita loquitur
Molinus, A
Lap. & aliq.

lib. de prædestinatio
lib. de prædestinatio

Suarez lib. 1.
de predest.
c. 9. n. 7.

Quod vero à recentioribus, pro illa sua A
sententia asserenda, sumuntur omnia testimo-
nia Scripturæ & motiva, quibus Augustinus
probet electionem gratiæ respectu hominum
eodem modo in Angelis procedere, à veritate
prorsus alienum est, & non vulgarem doctrina-
m sancti Augustini & principiorum ejus im-
peritiam prodit: Nam illa Scriptura non est vo-
lenti neque currenti sed miserenti Dei, nunquam
Augustinus nisi circa miserabiles, hoc est, lap-
sos usus est, circa quos solos misericordia lo-
cum habet. Illam vero Deum operatur in nobis velle
& perficere pro bona voluntate, nunquam etiam
Angelorum voluntatibus aut primi hominis
applicuit, sed potius expresse multis modis &
constanter negat, Deum fecisse in Angelis bo-
nis velle atque perficere pro bona voluntate,
sed potius eorum arbitrio reliquisse, prout di-
versis locis fuse diximus. Unde & illud à ve-
ritate remotissimum est, quod Suarez dicit, B
illud principium quo contra Massilienses uti-
tur, initium fidei & omnium bonorum operum
ex Deo esse, etiam in Angelis esse verissimum. An-
geli namque in gratia cum bona voluntate
conditi habebant adiutorium quo crederent
si vellent, non quo fieret ut vellent. Nec aliter
nisi illo modo docebantur à Deo, vel tra-

hebantur à Patre. Ex quo fit, ut illa inter-
rogationes, in quibus heret Augustinus, Cur
hunc trahat & illum non trahat? Cur huic ita sua-
deatur ut persuadeatur non alteri? Non possunt
de duobus Angelis bono & malo fieri, sicut
ipsi putant, nec ab Augustino unquam de
ipsis factæ sunt. Angelis enim neque bonis
neque malis, ita suatum fuit ut persuaderetur,
quia per hoc in Augustini phrasi gratiæ Christi
efficacia designatur; sed persuasus à non
persuaso, non ex gratia, sed ex sola voluntate,
non sine gratia, discrimen accepit. Nec An-
geli jam semel sanctificati, ad patrem trahiti
sunt, vel secundum propositum vocati, prout
illæ phrases in Scripturis sonant. Significant
enim illum impulsus vocationis, quo agitur
& peragitur id ad quod trahimur & voca-
mur, quod gratiæ Christi proprium est, à gra-
tia vero Angelorum & primi hominis extra-
neum. Vnus est in Augustino locus, quo suam
sententiam aperte confirmari putant, quia in
libris de Civitate Dei dicit Angelos bonos am-
plus adiutos ad beatitudinis plenitudinem pervenisse.
Sed locus iste non recte ab eis intelligitur,
quem quia nos alibi ex professo declaravimus,
hic explicationi ejus superfedemus.

Lib. 11. de
Civ. c. 9.

Videbitis
lib. de pecc.
primi hom.
c. 14.

CAPUT XV.

Homines efficaciter electi sunt, non solum ad merita, sed etiam ad
ipsam gloriam, anteprevisionem absolutam meritorum: & cur
magis quam Angeli. Tres hallucinantium classes, quia
radicem diversitatis non agnoverunt.

EX omnibus quæ de Angelorum ele- A
ctione ac predestinatione differui-
mus, jam satis etiam elucescit, quid de
hominum lapsorum electione statuen-
dum sit, utrum & illi non aliter ad gloriam
eligantur, nisi ex previsione fidei, merito-
rum atque perseverantiæ: an vero vice versa,
quia Dei efficaci voluntate ad adipiscendam
gloriam, electione gratiæ electi sunt, fides
dilectio, merita, ipsis à Deo, efficacem inten-
tionem suam per gratiam exequentes, donentur.
Quæ quidem quaestio, tanquam quæ ob-
scura ac difficilis videtur, magna Scholastico-
rum contentione celebrata est. Sed revera in
Augustini principiis plana & facilis est. Nam
simul atque divinissimum istud discrimen
duplicis adiutorij quo sit alio, & sine quo non sit,
seu possibilitatis, & voluntatis, quod tam sollicitè
atque operosè & perspicuè sanctus Augusti-
nus tradidit, animo perceptum ac stabilimum
est, omnes confectum Scholasticorum nebulæ
diffugiunt, patetque lucidissime primos ho-
mines & eorum posteros, si in sanctitate & ve-
ritate steterint, non fuisse aliter eligendos
efficaciter ad gloriam, quam Angelos electos
diximus, hoc est, non nisi ex præcientiâ abso-
luta meritorum: lapsos vero & ex lapsu isto in-

stissime damnatos, efficaciter eligi ad gloriam,
antequam eos ulla merita præviderit habitu-
ros. Eo quod illa ipsa ad gloriam efficacis ele-
ctionis, omne meritum in illis gratis operetur.
Discriminis istius ratio, non est alia, nisi dis-
crimen adiutorij, quo Deus medium quod ad
gloriam ducit, hoc est, fidem & opera bona
leu merita, in utrisque operatur. In stantibus,
sive hominibus, sive Angelis non aliter ea
Deus facit, nisi quia dat eis posse si velint, vel-
le vero in eorum libero relinquit arbitrio. In
lapsis vero, sic ea Deus facit, ut non expectet
ab eis ut velint, cum aliquo adiutorio, sine quo
velle non possunt; sed ita, ut eis ipsam procu-
ret præparetque voluntatem, non solum ut
stent ac faciant si voverint, sed operando in-
victè per adiutorium quo, ut non nisi stent, &
faciant, & velint. Quod usque adeo in Au-
gustini sensu verum, est ut si Deus prævide-
ret per aliquod hujusmodi adiutorium non-
dum stentem esse voluntatem, aliud
assumeret, quo victore steteretur. De qua
istius adiutorij natura non est hic differen-
di locus, sed eam hic tanquam alibi fuse
stabilitam supponimus. Ex isto ergo prin-
cipio non est difficile doctrinam istam asserere.
Nam quis sit intentionis modus, efficacis an
iustificæ,

Videbitis
lib. de pecc.
primi hom.
c. 14.